

Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία 2009 Q3

Σύμφωνα με τα καθήκοντα του για στήριξη της επιχειρηματικής κοινότητας της Μεσσηνίας, το Εμπορικό Επιμελητήριο οφείλει να κατανοεί τις τοπικές τάσεις στις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες. Αυτή η έρευνα χρησιμεύει ως εργαλείο προς αυτή την κατεύθυνση. Διάφορες επιχειρήσεις σε όλη τη Μεσσηνία ρωτήθηκαν τι πιστεύουν σχετικά με το γενικό οικονομικό περιβάλλον το προηγούμενο και το επόμενο τρίμηνο. Οι επιχειρήσεις ερωτήθηκαν επίσης για τις τάσεις στα ενυπόθηκα και μη δάνεια.

Αυτή η αναφορά παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας 2009 Q3, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 15 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου. Στο παράρτημα αυτού του εγγράφου παρέχουμε λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία και τα χαρακτηριστικά του δείγματος

Γιώργος Καραμπάτος

*Πρόεδρος
Επιμελητηρίου Μεσσηνίας*

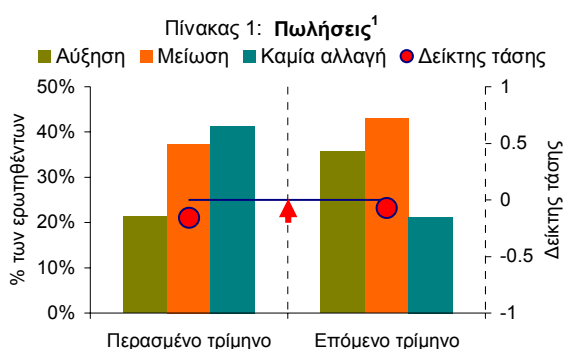

Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία

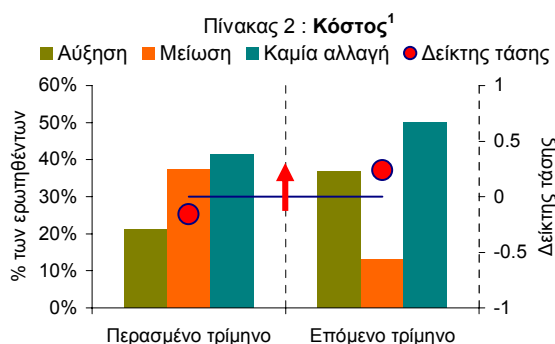
Σύμφωνα με τις διεθνείς τάσεις, το οικονομικό περιβάλλον στη Μεσσηνία τους τελευταίους μήνες είναι δυσοίωνα. Ενώ οι συνθήκες αναμένεται να βελτιωθούν οριακά, οι Μεσσηνιακές εταιρίες προβλέπουν ότι θα συνεχίσουν να λειτουργούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης μέσα στο επόμενο τρίμηνο. Οι λίγες πωλήσεις και το αυξανόμενο κόστος των υλικών θα συνεχίσουν να περιορίζουν το κέρδος, ενώ τα μέτρα μείωσης εργατικού κόστους πιθανόν να ανεβάσουν κι άλλο την ανεργία.

Στις συνθήκες δανεισμού, ενώ ο τραπεζικός δανεισμός φαίνεται να επεκτείνεται, το επιτόκιο δανείου αυξάνεται. Το γεγονός ότι δυσχεραίνει η πρόσβαση στο δάνειο επιβεβαιώνει την υπόθεση ότι οι τράπεζες γίνονται όλο και πιο επιλεκτικές. Ξεκινώντας από ένα πολύ χαμηλό επίπεδο δανειστικού αποθέματος, οι τράπεζες ανοίγουν τώρα την δεξαμενή δανείων αλλά μόνο σε δανειολήπτες με ισχυρή περιουσιακή κατάσταση και υψηλή εισοδηματική απόδοση.

1. Οικονομικές συνθήκες στη Μεσσηνία

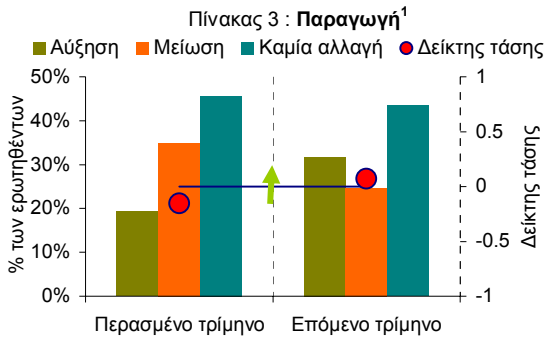
Οι πωλήσεις έπεσαν το τελευταίο τρίμηνο και αναμένεται να παραμείνουν στάσιμες στο επόμενο. Αυτή η τάση συμφωνεί με την εθνική έρευνα αγορών (βλ. Εθνικές τάσεις στο κεφάλαιο 3), που παρουσιάζει την πρόθεση για μεγάλες αγορές ελαφρώς υψηλότερη από ότι το όριο του τελευταίου τριμήνου του 2008.

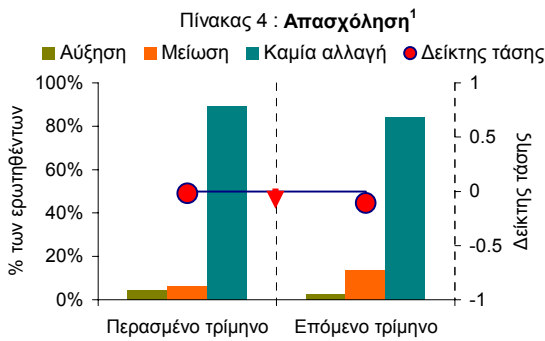
Λόγω των σταθερά ανοδικών τιμών του πετρελαίου και άλλων εμπορευμάτων κατά τους προηγούμενους 9 μήνες, οι παραγωγοί αναμένουν αύξηση στο κόστος των υλικών. Η αυξανόμενη τάση πληθωρισμού είναι εμφανής και στις εθνικές έρευνες, όπου οι τιμές αναφέρονται αυξημένες σημαντικά από τον Ιανουάριο 2009.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

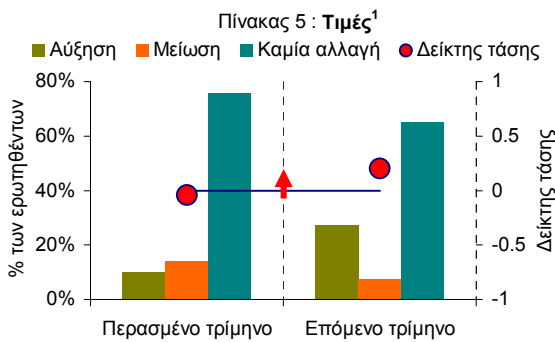
Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία
2009 Q3

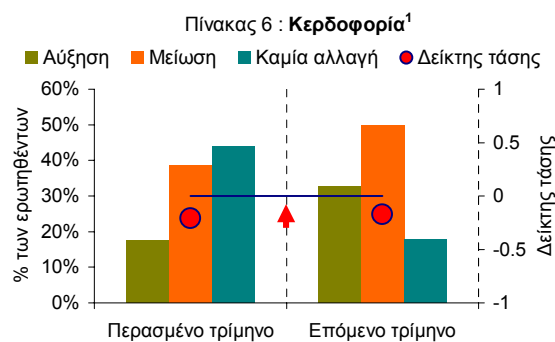
Ενώ η παραγωγή σημείωσε ύφεση το προηγούμενο τρίμηνο, οι επιχειρήσεις αναμένουν ελαφρή βελτίωση στο επόμενο τρίμηνο. Και αυτό το αποτέλεσμα συμφωνεί με τις εθνικές τάσεις στην παραγωγή (βλ. Έρευνα Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο κεφάλαιο 3).

Όταν ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων αποτελείται από μικρές εταιρίες, απαντήσεις σχετικά με την απασχόληση τείνουν να υποτιμούν αρνητικές τάσεις. Για αυτό από την έρευνα αυτή ακόμα και η μικρή ανοδική τάση που αναμένεται στην απασχόληση το επόμενο τρίμηνο θα πρέπει να προκαλεί ανησυχία.

Ενώ το προηγούμενο τρίμηνο εμφάνισε σχετικά σταθερές τιμές στα καταναλωτικά αγαθά, το επόμενο τρίμηνο αναμένεται να επιδείξει αύξηση τιμών. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, αυτή η τάση αντανακλά τα στοιχεία εθνικών ερευνών.

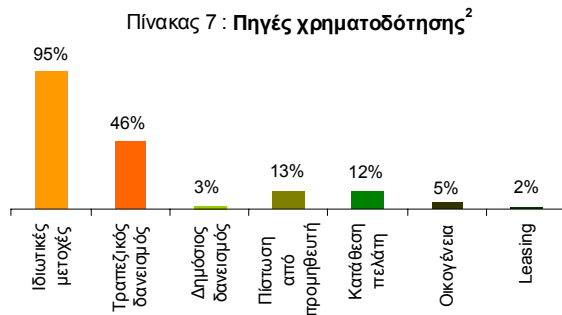

Η συνολική κερδοφορία αναμένεται να συνεχίσει καθοδική πορεία στο επόμενο τρίμηνο. Οι εταιρίες διστάζουν να ανανεώσουν τα αποθέματα τους, αντιμετωπίζοντας το αυξανόμενο κόστος των υλικών και τις χαμηλές πωλήσεις. Συνεπώς, οι εταιρίες τείνουν περισσότερο να προσφέρουν τα αγαθά σε χαμηλότερες τιμές ή με έκπτωση, ενώ σκέφτονται το ενδεχόμενο μείωσης του εργατικού κόστους ή χαμηλότερων μισθών.

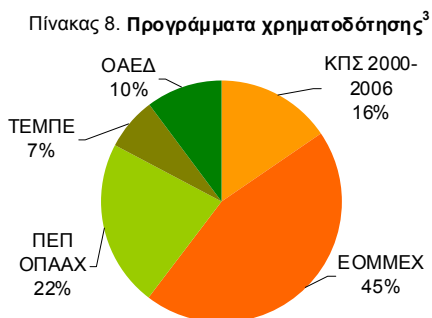
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία
2009 Q3

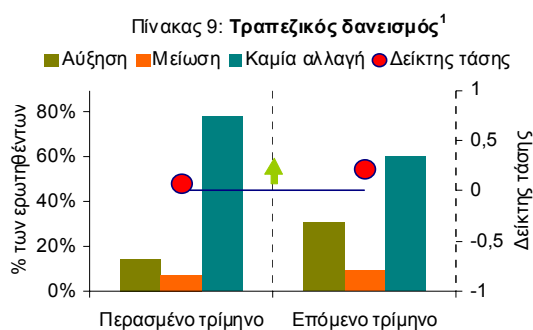
2. Χρηματοπιστωτικές συνθήκες στη Μεσσηνία

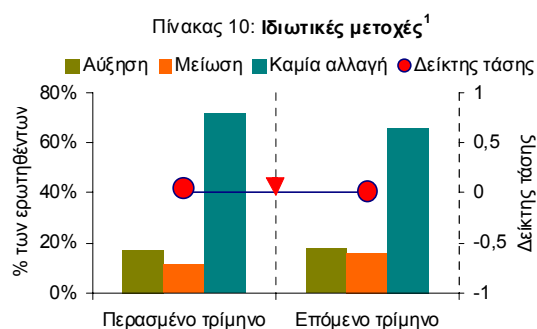
Ενώ η μεγάλη πλειοψηφία των εταιριών βασίζεται σε ιδιωτικούς πόρους, το 46% των εταιριών βασίζεται σε τραπεζικό δανεισμό, το 13% στην πίστωση από τους προμηθευτές και το 12% στις εγγυήσεις των πελατών. Επίσης το 5% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι δανείζεται από την οικογένεια ή συγγενείς και 3% από δημόσιο δανεισμό.

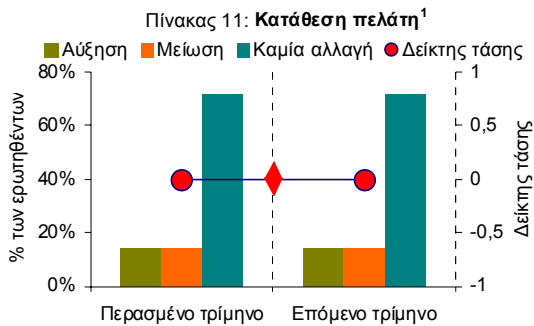
Για τις εταιρίες που δανείζονται μέσα από κρατικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα, το 45% χρησιμοποιεί ΕΟΜΜΕΧ και το 22% ΠΕΠ. Το νέο πρόγραμμα ΤΕΜΠΕ αντιπροσωπεύει το 7% των αναφερόμενων πηγών δανεισμού.

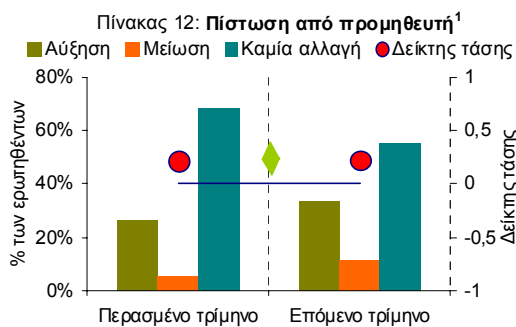
Ενώ τα τραπεζικά δάνεια ήταν γενικώς σταθερά το τελευταίο τρίμηνο, οι εταιρίες αναμένουν αύξηση το επόμενο τρίμηνο.

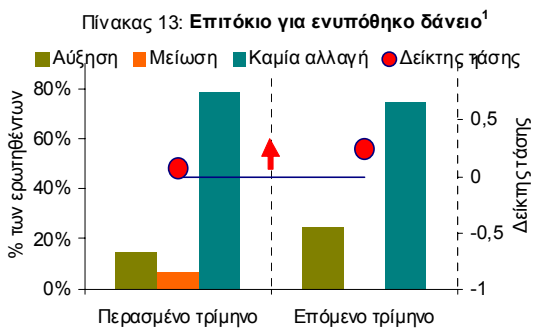
Η χρηματοδότηση μέσω ιδιωτικού κεφαλαίου αναμένεται να μειωθεί οριακά το επόμενο τρίμηνο. Αυτό πιθανόν να αντανάκλα το βαθμό μείωσης των εσόδων και την προσδοκία βελτίωσης στις εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.

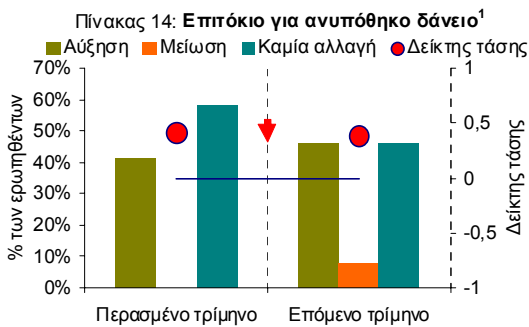
Παράλληλα με τη γενικά κρίση ρευστότητας, οι εγγυήσεις των πελατών άλλαξαν λίγο το τελευταίο τρίμηνο και αναμένεται να παραμείνουν σταθερές τους επόμενους μήνες.

Μάλλον αντανακλώντας τη θετική τάση στον τραπεζικό δανεισμό, οι πιστώσεις από προμηθευτές αυξήθηκαν το τελευταίο τρίμηνο και αναμένεται να βελτιωθούν τους επόμενους μήνες.

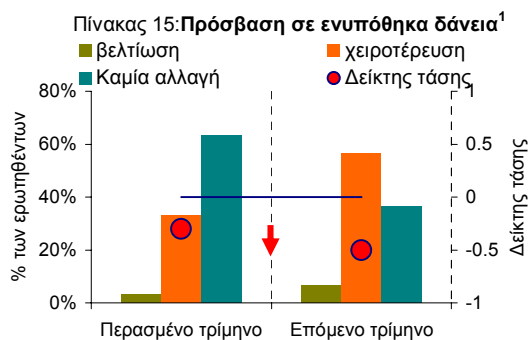
Παρά τα χαμηλά επιτόκια (refinancing rate) από την ΕΚΤ, οι εταιρίες θεωρούν ότι το επιτόκιο εγγυημένου δανείου αυξήθηκε το τελευταίο τρίμηνο. Αυτή η ανοδική τάση αναμένεται να συνεχιστεί.

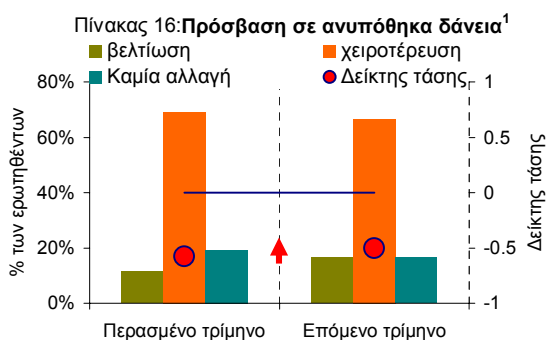
Παρόμοια με την τάση που παρατηρείται στα ανυπόθηκα δάνεια, το κόστος των ανυπόθηκων δανείων έχει αυξηθεί το τελευταίο τρίμηνο και αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται το επόμενο τρίμηνο.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

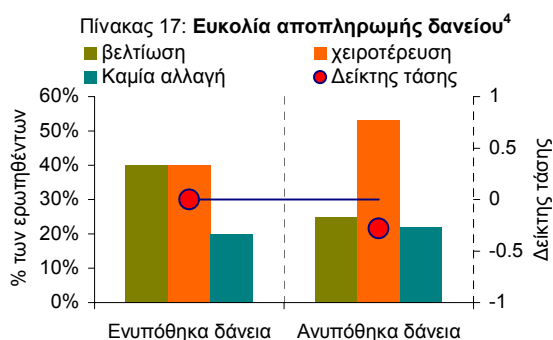
Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία
2009 Q3

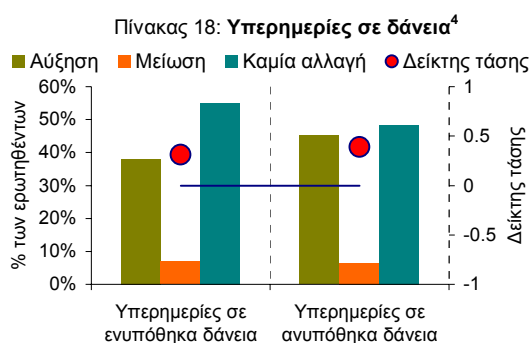
Παράλληλα με το υψηλότερο κόστος δανεισμού και τα πιο αυστηρά τραπεζικά κριτήρια, οι εταιρίες έχουν όλο και πιο δύσκολη πρόσβαση σε χρηματοδότηση μέσω τραπεζών. Παρά τις παρεμβάσεις από παράγοντες χάραξης πολιτικής και τις βελτιώσεις στον διατραπεζικό δανεισμό, η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί τους επόμενους μήνες.

Αντανακλώντας τις τάσεις στα ενυπόθηκα δάνεια, η πρόσβαση σε ανυπόθηκα δάνεια αναμένεται επίσης να επιδεινωθεί τους επόμενους μήνες.

Ενώ οι εταιρίες φαίνονται να διαχειρίζονται οριακά τις πληρωμές δανείων με εγγυήσεις, ο ανυπόθηκος δανεισμός γίνεται όλο και πιο δύσκολο να εξοφληθεί.

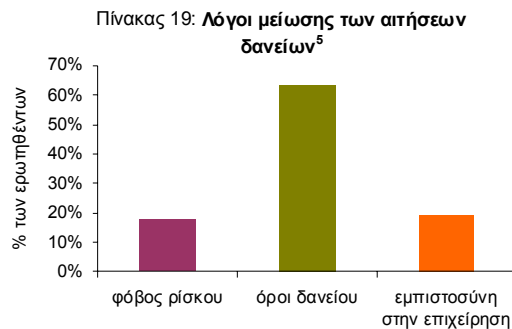

Οι απαντήσεις σχετικά με το επίπεδο υπερμεριών και επανακτήσεων συμφωνούν με τις παραπάνω παρατηρήσεις, με εκπρόθεσμες οφειλές και επανακτήσεις να δείχνουν αύξηση σε ενυπόθηκα και ανυπόθηκα δάνεια.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία

2009 Q3

Συνολικά, ενώ οι εταιρίες βρίσκουν τις τράπεζες ελαφρώς πιο πρόθυμες να δανείσουν (βλ. πίνακα σχετικά με τις τάσεις στον τραπεζικό δανεισμό), οι όροι του δανείου φαίνονται να είναι μεγάλο κώλυμα στην ζήτηση δανείων. Αυτό συμφωνεί με το στοιχείο για αυξανόμενο επιτόκιο των δανείων.

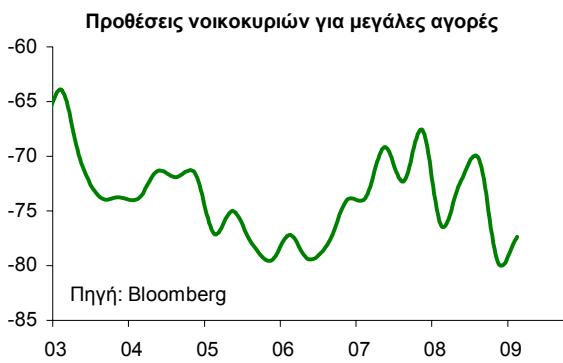
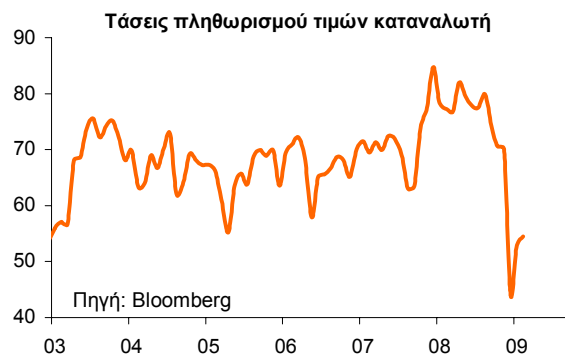
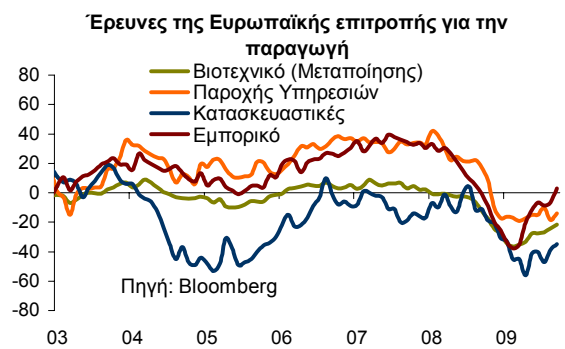

Από όλους τους ερωτηθέντες που ανέφεραν απόρριψη αίτησης δανείου, η κερδοφορία αναφέρθηκε ως ο κύριος παράγοντας που αποθαρρύνει τις τράπεζες να δανείσουν. Ενδιαφέρον είναι ότι το 30% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι οι δημόσιες σχέσεις και το δίκτυο έπαιξαν ρόλο στην απόρριψη της αίτησης τους.

Υποσημειώσεις

1. Οι ράβδοι δηλώνουν το ποσοστό των ερωτηθέντων ανά τύπο απάντησης και ακολουθούν τον αριστερόστροφο άξονα. Οι κόκκινες κουκίδες δηλώνουν το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναφέρουν αύξηση μείον το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναφέρουν μείωση. Το μήκος και η κατεύθυνση του τόξου δείχνουν το αναμενόμενο ποσοστό αλλαγής από το τρέχον τρίμηνο στο επόμενο. Οι δυσμενείς τάσεις δηλώνονται με ένα κόκκινο βέλος και οι θετικές τάσεις με ένα πράσινο βέλος. Η οριζόντια μπλε γραμμή δηλώνει το σημείο όπου δεν υπάρχει αλλαγή στο δείκτη τάσης.
2. Αναφορά στο ποσοστό των ερωτηθέντων που χρησιμοποιούν κάποια μορφή δανεισμού. Οι εταιρίες μπορεί να επιλέξουν περισσότερο από μία πηγή χρηματοδότησης.
3. Ποσοστό του συνολικού αριθμού προγραμμάτων χρηματοδότησης που αναφέρθηκαν.
4. Όπως στην υποσημείωση 1, εκτός του ότι τα στοιχεία εδώ αναφέρονται μόνο στο τρέχον τρίμηνο.
5. Ποσοστό του συνολικού αριθμού λόγων για τη μείωση αιτήσεων δανεισμού.
6. Ποσοστό του συνολικού αριθμού εταιριών που έκαναν αίτηση δανείου και απορρίφθηκαν.

3. Στοιχεία έρευνας για τις τάσεις στην εθνική οικονομία

Παράρτημα.

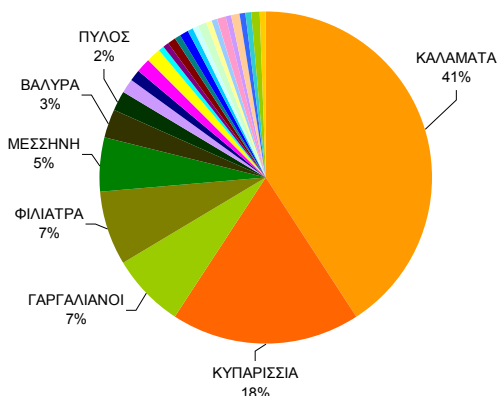
Μεθοδολογία έρευνας και περιγραφή δείγματος

Το Επιμελητήριο Μεσσηνίας πραγματοποίησε έρευνα για τις εταιρίες που λειτουργούν στη περιοχή ευθύνης του. Το τελικό δείγμα σχηματίστηκε με επαναληπτική διαδικασία. Αφού στείλαμε το ερωτηματολόγιο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλες τις εταιρίες εγγεγραμμένες στο Επιμελητήριο, πρώτα σχηματίσαμε ένα αρχικό δείγμα με γνώμονα τα πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Στο δεύτερο στάδιο πραγματοποιήσαμε τηλεφωνικές συνεντεύξεις με εταιρίες που είχαν αποστείλει μερικώς συμπληρωμένα ερωτηματολόγια ή δεν είχαν απαντήσει καθόλου. Το τρίτο στάδιο της ανάλυσης περιλάμβανε εξέταση του δείγματος ανά μέγεθος εταιρίας, τομέα και έτος ίδρυσης. Σκοπός μας ήταν να συγκρίνουμε τα χαρακτηριστικά του δείγματος με γνωστές στατιστικές πληθυσμού. Για ένα τομέα με χαμηλή εκπροσώπηση (με σημαντική απόκλιση από τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού) επαναλάβουμε την έρευνα μέσω τηλεφώνου σε ένα φάσμα εταιριών επιλεγμένων στην τύχη, που δεν απάντησαν και που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό το τμήμα.

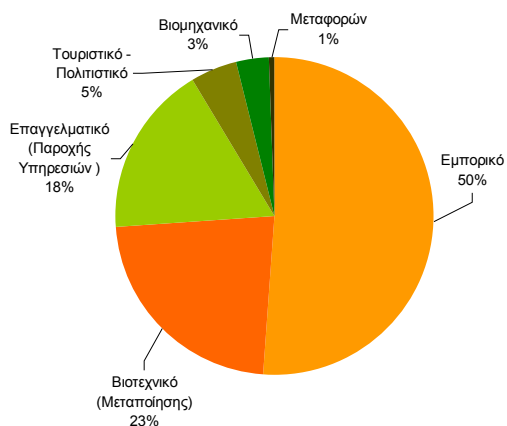
Το δείγμα εστάλη σε περίπου 2.000 εταιρίες εγγεγραμμένες στο Επιμελητήριο. Το ποσοστό απάντησης ήταν περίπου 9%. Παρακάτω δίνουμε κάποια βασικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά του δείγματος.

Ο σχεδιασμός και η ανάλυση της έρευνας πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με οικονομικούς συμβούλους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε από πλήρως καταρτισμένους υπαλλήλους της αναπτυξιακής εταιρείας του Επιμελητηρίου Μεσσηνίας, με την καθοδήγηση επιστημονικής ομάδας.

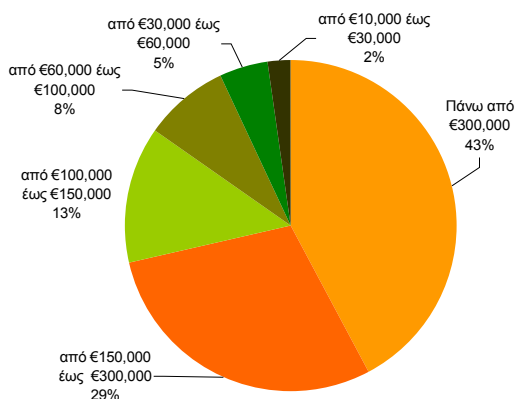
Δείγμα ανά περιοχή

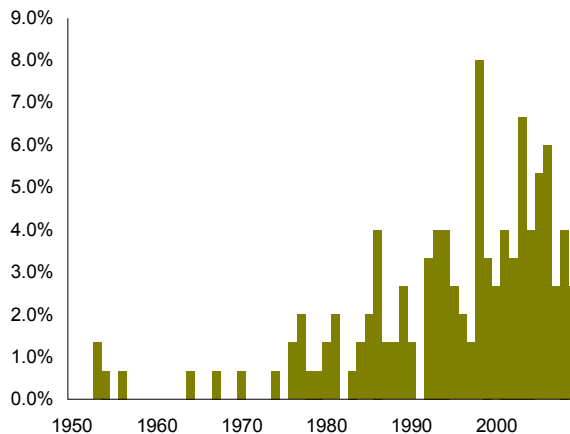
- Δείγμα ανά τομέα

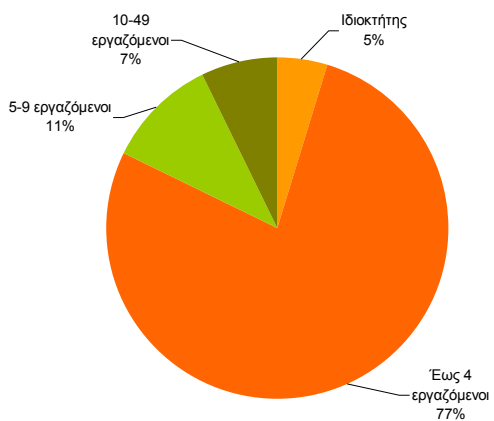
Δείγμα ανά τζίρο εταιρίας

Δείγμα ανά έτος ίδρυσης

Δείγμα ανά αριθμό υπαλλήλων

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Έρευνα Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Συνθηκών στη Μεσσηνία
2009 Q3

